

Найбільш розповсюджені речовини, які використовуються під час хімічних атак.

Зарин – це нервово-паралітична речовина, що не має вираженого запаху чи кольору, створена людиною. Використовували її під час терористичних атак у Японії в 1994 та 1995 роках.

Якщо газ вивільняється в повітря, то потрапляє в організм людини через шкіру, слизові оболонки ока й органи дихання.

Якщо одяг людини забруднений зарином, то він може випаровувати газ і шкодити людям довкола.

Зарин важчий за повітря. Тому буде парувати на низинах, і умовно в підвалі небезпека вища, як стверджує Центр із контролю та профілактики захворювань США.

Тяжкість отруєння залежить від кількості газу та як довго людина знаходилася під його дією.

Якщо людина вдихнула пари газу, симптоми з'являться вже через декілька секунд, і через декілька хвилин/годин, якщо це була рідка форма зарину.

Основні ознаки того, що людина зазнала дії зарину:

шмарклі;

сльозотеча;

звужені зіниці;

біль в очах;

порушення зору;

сильне слиновиділення та пітливість;

кашель;

відчуття скованості в грудях;

пришвидшене дихання;

діарея;

нудота, блювання/біль у животі;

посилене сечовиділення;

сплутаність свідомості;

запаморочення;

слабкість;

головний біль;

сповільнене або пришвидшене серцебиття;

знижений або підвищений артеріальний тиск.

Навіть мікроскопічна крапля зарину, яка потрапить на шкіру, може спричинити пітливість і посмикування м'язів у місці, де відбувся контакт.

Якщо людина зазнала високих доз зарину, це може спричинити:
втрату свідомості;
конвульсії;
параліч;
зупинку дихання.

Іприт або гірчичний газ також був одним із видів хімічної зброї, яку використовували під час війни із Сирією.

Якщо це був запах часнику чи цибулі – скоріше за все проти людей використовували іприт.

Іноді люди відчували запах гірчиці або редьки. Проте не можна вважати запах єдиним індикатором діагностики.

Володимир Саркісян пояснює, що на це є дві причини:

"Перша полягає в тому, що токсичні концентрації БОР зазвичай є нижчими за нюхові. Друга – БОР використовують у сумішах і в розчинах у гасі".

Основний симптом – великі та болісні пухирі на шкірі.

"Шкірно-наривні отруйні речовини однаково згубно впливають і на шкіру, і на органи дихання, і навіть на органи травлення. При серйозних отруєннях пухирі на шкірі з'являються через 6-8 годин, так само, як і пошкодження в дихальних шляхах – аж до крововиливу та набряку легень", – пояснює Саркісян.

Симптоми часто мають відкладену дію, як пише CDC.

За визначенням хіміка, це так званий латентний період. Але за умов високих концентрацій смерть настає впродовж кільканадцяти хвилин.

Тобто гірчичний газ руйнує клітини через хвилини після контакту. Але через декілька годин після ураження почне з'являтися біль та виникають інші симптоми, а саме:

сильне слиновиділення;
діарея;
блювання;
звуження зіниць;
сльозотеча.

Хлор – отруйний газ, який має жовтувато-зелений колір. У Сирії атаку хлором здійснили у 2018 році. Тоді бомбу на місто Саракіб скинув гелікоптер.

Основні шляхи атаки хлором:

розпилення газу в закритому приміщенні;

розпилення газу на вулиці;

зараження води хлором.

Головний шлях ураження – вдихання парів хлору.

Немає антидота чи якогось особливого типу лікування.

Ціанід або синильна кислота може використовуватись як газ або спрей.

Цією речовиною можуть забруднювати і воду, і їжу, її використовують для атак як усередині приміщення, так і на вулиці.

Серед ранніх симптомів отруєння ціанідом спостерігаються:

відчуття запаморочення;

нудота;

блювання;

відчуття задухи;

відчуття тривоги;

пришвидшене дихання;

відчуття скованості в районі шиї;

проблеми з диханням;

спазм м'язів;

кома тощо.

Усі названі вище симптоми й навіть смерть можуть проявитись як через декілька хвилин після контакту з БОР, так і через декілька годин або навіть днів, як зауважує Володимир Саркіян.

Наприклад, при отруєнні ціанідом симптоми можуть з'явитися через 30-60 хвилин.